

สรุป

คำพิพากษาอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาอุทธรณ์
คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๖๙/๒๕๕๘
คดีหมายเลขแดงที่ ๖๔๖/๒๕๕๘

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้อง
บริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ผู้คัดค้าน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๐, ๕๑, ๕๒

คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานเกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของนางสาวทิพวรรณ สุพรรณงษ์ ผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากสำนักงาน ปปส. ว่า เลขานุการ ปปส. ได้มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนางสาวทิพวรรณฯ ผู้ต้องหาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ไว้ ๑๗ รายการ แต่เนื่องจากคดีอาญาหลักศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง จึงเป็นเหตุให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวของนางสาวทิพวรรณฯ สิ้นสุดลง สำนักงาน ปปส. จึงส่งข้อมูลมายังสำนักงาน ปปง. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ สำนักงาน ปปง. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ในคดีที่นางสาวทิพวรรณฯ ถูกจับกุมและดำเนินคดีในความผิดข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ศาลอุทธรณ์จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแต่ต่อมานางสาวทิพวรรณฯ ได้ถูกฟ้องอีกคดีหนึ่งและต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๙ ปีฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาพยานหลักฐานทางคดีแล้วเชื่อว่านางสาวทิพวรรณฯ เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐานจึงมีมติให้ยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว ๑๕ รายการ และมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว ๒ รายการ เมื่อได้ความว่าที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่อายัดไว้ชั่วคราวรายการหนึ่งจึงมีมติให้เลขานุการ ปปง. ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว รวมราคาประเมิน ๘๘๒,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งดอกผลเป็นของแผ่นดิน ขอให้คำสั่งให้ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พร้อมดอกผลของทรัพย์สินให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ศาลชั้นใต้สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ นายสถาพร ผดุงทรัพย์ สามีของนางสาวทิพวรรณฯ ซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างจากบริษัทพฤษา เรียวเอสเตท จำกัด โดยเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ นายสถาพรฯ กู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำมาชำระค่าซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว และในวันเดียวกันนายสถาพรฯ จดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินให้ไว้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ แต่นายสถาพรฯ ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ยื่นฟ้องนายสถาพรฯ ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี และศาลมีคำพิพากษา

เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ผบ.๑๐๖๔/๒๕๕๔ ให้นายสถาพรฯ ชำระเงิน ๔๒๓,๒๒๙.๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี ของต้นเงิน ๓๐๙,๕๐๙.๓๔ บาท นับแต่วันถัดจาก วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระ หากไม่พอให้บังคับจากทรัพย์สินอื่นชำระหนี้จนครบ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้านตกลงซื้อ ภาระหนี้ตลอดจนหลักประกันหรือสิทธิอื่นใดเหนือสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้สำหรับทรัพย์นั้น ของนายสถาพรฯ จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ ผู้คัดค้านจึงมีอำนาจตามกฎหมายในฐานะเจ้าหนี้ของ นายสถาพรฯ ซึ่งได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมสิ่งปลูกสร้างจากบริษัทพุกกษา เรียลเอสเตท จำกัด ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยเงินที่นำมาซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวได้มาจากการกู้ยืมธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยจดทะเบียนจำนองที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นประกันการชำระหนี้ไว้ อีกทั้งต่อมานายสถาพรฯ ผิดนัด ไม่ชำระหนี้ ธนาคารอาคารสงเคราะห์จึงได้ฟ้องนายสถาพรฯ ให้ชำระหนี้และบังคับจำนอง ดังนั้นที่ดินพร้อม สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจึงไม่อยู่ในฐานะหรืออยู่ในข่ายที่ผู้ร้องจะร้องขอให้ทรัพย์ติดักเป็นของแผ่นดินได้ ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง และให้คืนที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ตำบลไทรน้อย อำเภไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายสถาพรฯ กู้ยืมเงิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท จากธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อไปซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ตำบลไทรน้อย อำเภไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างจากบริษัทพุกกษา เรียลเอสเตท จำกัด จากนั้นวันที่ ๒๗ เดือนเดียวกันนายสถาพรฯ ได้ซื้อที่ดินแล้วนำไปจดทะเบียนจำนองไว้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์โดยต้อง ชำระหนี้เงินกู้ทุกเดือนๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท ส่วนนางสาวทิพวรรณฯ ภริยานายสถาพรฯ ถูกจับกุมเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ ในข้อหาฉ้อโกงโดยนำเช็คไปใช้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเช็คฉ้อโกงและ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ๙ ปี ต่อมานายสถาพรฯ ผิดนัดชำระหนี้เป็นเหตุให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฟ้องเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ศาลจังหวัดนนทบุรีมีคำพิพากษาให้นายสถาพรฯ ชำระเงิน ๔๒๓,๒๒๙.๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี ของต้นเงิน ๓๐๙,๕๐๙.๓๔ บาท นับถัดจากวันฟ้อง จนกว่าจะชำระเสร็จ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างและทรัพย์สินอื่นออกขายทอดตลาด นำเงินชำระหนี้แก่ธนาคารจนครบ ครั้นวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้านซึ่งเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ โดยได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายได้ซื้อภาระหนี้ของนายสถาพรฯ จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ตามสัญญาซื้อขายสินทรัพย์ประเภทสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่วนนางสาวทิพวรรณฯ เมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุกแล้ว คณะกรรมการธุรกรรมสำนักงาน ป.ป.ช. มีมติให้ยึด และอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราวรายนางสาวทิพวรรณฯ ซึ่งรวมถึงที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ด้วย เนื่องจากปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด คณะกรรมการธุรกรรมจึงมีมติให้เลขาธิการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องเป็น คดีนี้ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า ที่ดินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่า เมื่อนายสถาพรฯ เป็นสามี นางสาวทิพวรรณฯ ผู้กระทำความผิดมูลฐาน นายสถาพรฯ จึงเป็นผู้เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดมูลฐาน ดังนั้น ที่ดินตามคำร้องอันเป็นของนายสถาพรฯ ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับนางสาวทิพวรรณฯ ผู้กระทำความผิด มูลฐานจึงต้องตกอยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

มาตรา ๕๑ วรรคสาม คือให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้คัดค้านซึ่งอ้างว่าทรัพย์สินนี้ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจึงมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานนี้ เมื่อผู้คัดค้านนำสืบแต่เพียงว่าเงินที่นายสถาพรฯ นำมาซื้อที่ดินเป็นเงินกู้จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ ผู้คัดค้านไม่ได้นำสืบให้เห็นว่าเงินที่นำมาผ่อนชำระนั้นเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริตทั้งหมด มิได้นำเงินมาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานพยานหลักฐานเท่าที่ผู้คัดค้านนำสืบมานี้จึงไม่สามารถหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้ ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังว่าที่ดินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดและคำคัดค้านฟังไม่ขึ้น ศาลต้องมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องและให้คืนที่ดินตามคำร้องแก่ผู้คัดค้านมานั้น ศาลอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น แต่เมื่อผู้คัดค้านเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้นเพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายจ่ายโอนต่อไป การที่ผู้คัดค้านรับซื้อหนี้รายนายสถาพรฯ จากธนาคารอาคารสงเคราะห์มานี้ทำให้ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของเงินกู้และจำนองแทนเจ้าหนี้เดิม ผู้คัดค้านจึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้และบังคับจำนองแก่ที่ดินตามคำสั่งได้ ผู้คัดค้านย่อมเป็นผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากนี้การที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ขายสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมากแก่ผู้คัดค้านถึง ๔ กอง โดยวิธีการประมูลซึ่งรายนายสถาพรฯ อยู่ในรายชื่อลูกหนี้กองที่ ๑ ย่อมแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่าผู้คัดค้านเป็นผู้รับประโยชน์โดยสุจริตและมีค่าตอบแทนตามบทบัญญัติของมาตรา ๕๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์โดยกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๘๖๘ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พร้อมดอกผลของที่ดินตกเป็นของแผ่นดินภายใต้เงื่อนไขว่าผู้คัดค้านยังคงมีสิทธิบังคับจำนองจากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแปลงนี้ได้ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์เป็นพับ